

Indexy spotřebitelských cen - inflace - květen 2024

11.6.2024 - Jiří Mrázek, Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Celková úroveň spotřebitelských cen zůstala v květnu stejná jako v dubnu (meziměsíční změna 0,0 %). Tento vývoj byl ovlivněn mírnými oboustrannými cenovými pohyby v téměř všech oddílech spotřebního koše. Meziročně spotřebitelské ceny v květnu vzrostly o 2,6 %, což bylo o 0,3 procentního bodu méně než v dubnu.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně se celková cenová hladina v květnu nezměnila. Cenový vývoj byl však v jednotlivých oddílech spotřebního koše odlišný. V oddíle doprava klesly ceny pohonných hmot a olejů o 1,8 %. V oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti se snížily ceny přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,6 % a ceny zboží a služeb pro běžnou údržbu domácnosti o 1,1 %. Vývoj cen v oddíle rekreace a kultura byl ovlivněn poklesem cen dovolených s komplexními službami o 1,7 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje byly meziměsíčně nižší ceny drůbežího masa o 2,0 %, vepřového masa o 1,7 % a vajec o 4,6 %. Na zvyšování celkové hladiny spotřebitelských cen působil v květnu především růst cen v oddíle stravování a ubytování, kde se zvýšily ceny stravovacích služeb o 0,4 % a ubytovacích služeb o 2,2 %. Z potravin byly vyšší zejména ceny másla o 4,4 % a brambor o 6,1 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,2 %, zatímco ceny služeb o 0,2 % vzrostly.

„Květnová cenová hladina se oproti minulému měsíci nezměnila. Ve většině oddílů spotřebního koše byly zaznamenány pouze nevýznamné cenové pohyby, které se vzájemně vykompenzovaly,“ uvedla Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v květnu o 2,6 %, což bylo o 0,3 procentního bodu méně než v dubnu. Toto zpomalení¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno zejména cenami v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje. Ceny mouky byly v květnu nižší o 23,5 % (v dubnu pokles o 19,1 %), masa o 5,8 % (v dubnu pokles o 3,9 %), vajec o 23,5 % (v dubnu pokles o 15,5 %), ovoce o 6,7 % (v dubnu pokles o 2,8 %). Ceny nealkoholických nápojů zmírnily svůj meziroční růst na 4,0 % (v dubnu růst o 5,4 %).

Na meziroční růst cenové hladiny měly v květnu největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny nájemného z bytu²⁾ o 7,2 %, výrobků a služeb pro běžnou údržbu bytu o 4,6 %, vodného o 10,9 %, stočného o 10,5 %, elektřiny o 11,1 % a tepla a teplé vody o 3,6 %. Ceny zemního plynu meziročně klesly o 6,6 % a tuhých paliv o 3,9 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle doprava zejména vlivem růstu cen pohonných hmot a olejů o 10,8 %. V oddíle alkoholické nápoje, tabák byly vyšší ceny lihovin o 6,1 %, vína o 1,1 %, piva o 6,3 % a tabákových výrobků o 7,3 %. V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 7,5 % a ubytovacích služeb o 10,2 %. Na meziroční snižování celkové cenové hladiny měly největší vliv ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje (pokles o 3,7 %).

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) meziročně vzrostly o 1,0 % (v dubnu též o 1,0 %). Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 102,6 %.
(Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,9 % a ceny služeb o 5,3 %.

Hladina bazického indexu spotřebitelských cen k základnímu období průměr roku 2015 zůstala v květnu na úrovni měsíce dubna (151,4 %).

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v květnu 5,6 % (v dubnu 6,3 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)³⁾

Podle předběžných výpočtů HICP v květnu v Česku meziměsíčně klesl o 0,1 % a meziročně vzrostl o 2,8 % (v dubnu o 3,1 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v květnu 2024 za Eurozónu 2,6 % (v dubnu 2,4 %), v Německu 2,8 % a na Slovensku 2,7 %. Nejvyšší byla v květnu v Belgii (4,9 %) a nejnižší v Lotyšsku (0,2 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v dubnu stejně jako březnu 2,6 %. Nejvyšší byla v dubnu v Rumunsku (6,2 %) a nejnižší v Litvě (0,4 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: HICP.)

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ *Nájemné z bytu zahrnuje jak nově uzavřené smlouvy, tak i stávající.*

³⁾ *HICP neobsahuje imputované nájemné.*

Poznámky:

Zodpovědný vedoucí pracovník ČSÚ: RNDr. Jiří Mrázek, ředitel odboru statistiky cen, tel. 274052533, e-mail: jiri.mrazek@czso.cz

Kontaktní osoba: Ing. Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen, tel. 274052138, e-mail: pavla.sediva@czso.cz

Metoda získání dat: Přímé terénní zjišťování cen, centrální zjišťování cen a výkaznictví

Termín ukončení sběru dat: 20. kalendářní den příslušného měsíce/termín ukončení zpracování: 3. kalendářní den následujícího měsíce

Navazující publikace: 012018-24 Indexy spotřebitelských cen – základní členění (měsíční periodicitu) a 012019-24 Indexy spotřebitelských cen – podrobné členění (roční periodicitu)

Dokumenty na internetu: <https://www.czso.cz/csu/czso/inflace-spotrebitelske-ceny>

Termín zveřejnění další RI: 10. 7. 2024

Zveřejněno dne: 11.06.2024

Data jsou platná ke dni zveřejnění publikace.

https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-kveten-2024?mtm_campaign=rs_s